

Вакцина против корона вируса

– Spikevax (Moderna)

Информације у вези са понуђеном вакцином

Нови корона вирус изазива инфекцију система органа за дисање. Код многих се јављају благи или никакви симптоми, али неке особе могу озбиљно да се разболе. Старији и они који од раније већ болују од неких других обољења су у највећој опасности од развоја тежих облика болести или смртог исхода. Вакцина против корона вируса спречава развој болести COVID-19. Главни циљ је заштита живота и здравља.

Ко би требало да се вакцинише против корона вируса?

- Особама којима се препоручује да приме ову вакцину преко програма националне имунизације ова вакцина биће понуђена када на њих дође ред по редоследу приоритета.
- Вакцина је бесплатна и прима се на добровољној бази. Биће понуђена особама са пребивалиштем у Норвешкој.

Како да се вакцинишем?

Посетите веб-локацију своје општине да бисте сазнали више о томе коме се нуди вакцина, како је организована вакцинација и када ће се спроводити.

Како се даје вакцина?

Вакцина се убризгава у надлактицу. Особље ће вас пре вакцинације питати да ли се добро осећате и да ли сте имали реакције на друге вакцине које сте раније примали. Не заборавите да поменете ако сте се већ вакцинисали против вируса COVID-19 или неког другог корона вируса, ако сте трудни, алергични на нешто, ако сте под терапијом или имате неких других здравствених проблема. Следите смернице у вези са бројем доза и интервалима који се односе на вашу групу. Центар за вакцинацију може да вам помогне са тим. Важно је да се дозе примају у заказаном периоду. Вакцинација се обично одлаже у случају акутних обољења и грознице изнад 38° С. Након вакцинације, замолиће вас да сачекате на локацији за вакцинисање најмање 20 минута.

Како то вакцина делује?

Вакцина садржи рецепт (информациону РНК) за шиљке корона вируса. Тело производи безопасне копије ових шиљака на којима имунолошки систем може да вежба. На тај начин, имунолошки систем учи да препозна шиљке корона вируса и може да одбрани тело уколико буде заражено вирусом. Информациону РНК тело брзо разграђује, па нема утицаја на генетски материјал.

Вакцина не садржи живи вирус и не изазива болест COVID-19. Вакцина против корона вируса делује на спречавању болести. Не може да излечи болест која се већ развила.

Вакцине произведене на овај начин нису раније коришћене на људима за спречавање заразних болести, али је технологија позната и коришћена у лечењу рака.

Колико је ова вакцина ефикасна?

Вакцина штити од болести проузроковане новим корона вирусом. Степен заштите од *тежих* облика болести је висок након примања прве и друге дозе. Неопходне су две

дозе да би се постигла добра заштита од *инфекције* корона вирусом. Још увек није познато колико дуго та заштита траје. Уколико се током времена заштита смањи, можда ће бити потребно примити и допунску дозу. Вакцина не штити у потпуности од даљег ширења заразе. Стога је важно да се и даље поштују тренутни савети за сузбијање заразе.

Нуспојаве

Већина нуспојава се испољава у првих неколико дана након вакцинације. Вакцине против корона вируса изазивају више уобичајених нуспојава од осталих вакцина. Симптоми су углавном благи до умерени и повлаче се након неколико дана, али код неких особа се јаве и озбиљнији симптоми. Код млађих особа се обично јаве незнатно озбиљније нуспојаве него код старијих.

Код већине вакцинисаних особа јавља се бол и оток на месту убода. Остале уобичајене нуспојаве укључују замор, главобољу, бол у мишићима и зглобовима, дрхтавицу, мучнину/повраћање, оток и осетљивост на додир лимфних потпазушних жлезда и грозницу. Ове нуспојаве су учесталије након друге дозе.

Озбиљне нуспојаве су ретке. Ретке нуспојаве укључују запаљенске процесе у срцу (миокардитис и перикардитис). Они се обично јављају након друге дозе и најчешће код адолесцената и млађих одраслих особа. Ретке нуспојаве као што су озбиљне алергијске реакције и запаљенски процеси у срцу се могу лечити уколико дође до тога. Не могу се искључити до сада непознате ретке нуспојаве или нуспојаве које се јављају само дуго након вакцинације.

Шта треба да чиним уколико се код мене јаве нуспојаве?

Уколико се код вас јаве неочекивани, озбиљни или продужени симптоми, обратите се свом лекару или другом здравственом раднику ради процене и савета. То важи без обзира на то да ли сматрате или не сматрате да су проузроковани вакцином. Здравствени радници су дужни да пријаве било какве озбиљне или неочекиване реакције за које сумњају да су последица вакцинације. Такође, можете сами да пошаљете обавештење путем веб-локације helsenorge.no.

Условно одобрење

Ова вакцина против корона вируса је тестирана кроз велике студије у оквиру којих је неколико хиљада људи примило вакцину. Студије су спроведене на исти начин као и за остале вакцине, али је време праћења краће. Надлежна регулаторна тела за област медицине дала су вакцини условно одобрење. То значи да постоји довољно података за процену да предности вакцине далеко премашују ризик од ње, али да произвођач вакцине мора наставити са студијама и непрестано прослеђивати податке када постану доступни надлежним регулаторним телима за област медицине.

Коју вакцину сам примио/ла?

Када примите вакцину против корона вируса, то ће бити регистровано у Норвешком регистру за имунизацију SYSVAK. Тим информацијама можете приступити на веб-локацији helsenorge.no.

Желите ли да сазнате више о овоме?

Обратите се свом лекару или другом здравственом раднику, а можете и да посетите веб-локацију Норвешког института за здравље fhi.no/cip.